

УДК 336.14:352(045)

Тетяна ДАЛЕВСЬКА

ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНЕ ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА ЗАСАДАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Поглиблено зміст поняття фінансово-бюджетного планування, обґрунтовано доцільність удосконалення методології його здійснення. Проаналізовано джерела фінансування регіонального розвитку та обсяги бюджетних коштів, спрямованих із Державного фонду регіонального розвитку на фінансування проектів регіонального розвитку. Запропоновано шляхи підвищення якості фінансово-бюджетного планування на основі його взаємозв'язку зі стратегічним плануванням. Визначено особливості впровадження засад смарт-спеціалізації в систему стратегічного планування, що сприятиме інноваційному розвитку регіонів. Обґрунтовано необхідність реалізації фінансово-бюджетного планування на основі результатів стратегічного планування.

Ключові слова: фінансово-бюджетне планування, стратегічне планування, інноваційний розвиток, регіональний розвиток, смарт-спеціалізація, Державний фонд регіонального розвитку.

Татьяна ДАЛЕВСКАЯ

Финансово-бюджетное и стратегическое планирование регионального развития на началах смарт-специализации

Углублено функціональне содержание понятия финансово-бюджетного планирования, исследованы и обоснованы целесообразность усовершенствования методологии его осуществления. Проанализированы источники финансирования регионального развития и объемы бюджетных средств, выделенных из Государственного фонда регионального развития на финансирование проектов регионального развития. Предложено пути повышения качества финансово-бюджетного планирования на основе его взаимосвязи со стратегическим планированием. Определены особенности внедрения началов смарт-специализации в систему стратегического планирования, что будет способствовать инновационному развитию регионов. Обоснована необходимость реализации финансово-бюджетного планирования на основе результатов стратегического планирования.

Ключевые слова: финансово-бюджетное планирование, стратегическое планирование, инновационное развитие, региональное развитие, смарт-специализация, государственный фонд регионального развития.

Tetiana DALEVSKA

Financial-budget and strategic planning of regional development on smart-specialization facilities

Introduction. *In the conditions of the economy cyclicity and the imbalance of financial and economic relations, it is necessary to consider budget planning as one of the most important state regulation tools of the country's socio-economic development. The issue of financial-budgetary planning is largely used separately from strategic planning issues. In addition, in modern economic science, Ukrainian scholars have not disclosed the question of its combination with the approaches of strategic planning of regional development, which is carried out on the basis of smart specialization.*

Purpose. *To reveal approaches of improving the methodology of financial and budgetary planning by defining approaches of strengthening its interrelation with strategic planning on the basis of smart specialization, which will promote the effective use of the resources of state regional development fund, increase the level region' economic and innovative growth.*

Results. *Financial-budgetary planning is a key instrument for managing the country's financial system, which is closely linked to socio-economic and strategic planning of regional development, in particular.*

Currently, among the sources of regional development financing there resources of the state fund of regional development, local budgets, international technical assistance (sectoral support programs, projects funded from the funds of the European Union). In 2019 30.8 bln UAH will be allocated for regional development (for comparison, in 2018 – UAH 25.4 billion). The largest amount of budget funds of the state fund of regional development in 2015–2018 was directed to financing projects in the field of education – 1066 million UAH, road infrastructure – 812.5 million UAH, physical culture – 284.4 million UAH, social protection – 100, 1 mln. UAH. At the same time, projects dedicated to the development of the economy, creation of new industries, development and implementation of innovations are remained unfulfilled. Today, in the European Union, the condition for obtaining funds for financing regional development is the availability of smart specialization strategy. Partnership, dialogue between business, science, public and government is a key condition for smart specialization.

Conclusions. *Financial and budgetary planning should be regarded as an instrument of state regulation of socio-economic development, which is represented by a set of organizational, methodological measures for determining the volumes, sources and directions of using budget funds in accordance with the results of strategic planning of regional development on the basis of smart specialization in order to ensure sustainable, innovative, economic development of regions.*

Keywords: *fiscal planning, strategic planning, innovation development, regional development, smart specialization, state fund of regional development.*

JEL Classification: H26, H27, H72.

Постановка проблеми. В умовах циклічності економічного розвитку та розбалансованості фінансово-економічних відносин існує доцільність розглядати бюджетне планування як один із найбільш ва-

гомих інструментів державного регулювання соціально-економічного розвитку країни.

Методологія фінансово-бюджетного планування має бути представлена новими підходами середньострокового плануван-

ня, що спрямовані на підвищення ефективності використання бюджетних коштів. Особливо гостро це стосується питань фінансового забезпечення регіонального розвитку в умовах загострення проблеми невідповідності пріоритетів регіонального розвитку, визначених у стратегіях, обсягам бюджетного фінансування та проектам, які подають на конкурс і можуть бути профінансовані з Державного фонду регіонального розвитку.

Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення якості фінансово-бюджетного планування шляхом визначення підходів щодо його взаємозв'язку зі стратегічним плануванням, зокрема регіонального розвитку.

Метою статті є розкриття підходів щодо вдосконалення методології фінансового та бюджетного планування шляхом визначення підходів посилення його взаємозв'язку зі стратегічним плануванням на засадах смарт-спеціалізації, що сприятиме ефективному використанню коштів Державного фонду регіонального розвитку, підвищенню рівня економічного та інноваційного зростання регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання бюджетного та стратегічного планування регіонального розвитку досліджували у своїх працях. І. Ансофф, М. Армстронг [M. Armstrong], І. Благун, Р. Воронко, М. Бучкович, Л. Лисяк, Р. Масгрейв [R. Musgrave], В. Опарін, Ю. Остріщенко, М. Панасюк, Д. Полозенко, І. Чугунов, С. Юрій, В. Стоян, М. Мац та ін.

Однак проблеми фінансово-бюджетного планування здебільшого розглядаються відокремлено від проблем стратегічного планування. До того ж в сучасній економічній науці українськими науковцями не розкрито питання його поєднання з підходами стратегічного планування регіонального розвитку, що здійснюється на засадах

смарт-спеціалізації. В умовах економічних перетворень доцільним є вдосконалення методології бюджетного планування та встановлення його взаємозв'язку зі стратегічним плануванням регіонального розвитку саме на засадах смарт-спеціалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бюджетне планування у фінансовій науці здебільшого, розглядається як складова системи фінансового планування. Однак це поняття набагато змістовніше. Фінансово-бюджетне планування є ключовим інструментом управління фінансовою системою країни, який тісно пов'язаний із соціально-економічним і стратегічним плануванням регіонального розвитку зокрема. Від обґрунтованості визначення планових показників залежить ефективність виконання бюджету та досягнення поставлених загальнодержавних і локальних цілей. Однак в сучасній фінансовій теорії зв'язок між фінансово-бюджетним плануванням та стратегічним недостатньо досліджений. При цьому планування має бути спрямоване на економічне зростання та інноваційний розвиток регіонів. У табл. 1 наведені визначення поняття "бюджетне планування".

При цьому стратегічне планування також трактується науковцями по-різному. І. Ансофф [1] розглядає стратегічне планування як багатоаспектний процес, а саме як моделювання майбутнього, стосовно до якого повинні бути певні цілі й сформульована концепція довгочасного розвитку; як управлінський процес створення й підтримки стратегічної відповідності між цілями та потенційними можливостями, а також як адаптивний процес, у результаті якого відбуваються регулярні (щорічні) коректування рішень, оформлених у вигляді планів. М. Армстронг [2] розглядає стратегічне планування як сукупність довгострокового, середньострокового, короткострокового та поточного планування.

Визначення поняття “бюджетне планування”

№	Науковці	Дефініція
1	Л.Д. Сафонова, М.В. Чечетов	Комплекс організаційно-технічних, методичних і методологічних заходів із визначення доходів та видатків бюджетів у процесі їх складання, розгляду та затвердження
2	І.Г. Благун, Р.М. Воронько, М.Л. Бучкович	Науково обґрунтований процес визначення джерел формування і напрямів використання бюджетних коштів
3	Ю.В. Пасічник	Процес формування показників бюджетного змісту державними законодавчими та виконавчими органами певного рівня на конкретний період часу
4	С.І. Юрій, В.І. Стоян, М.Й. Мац	Централізований розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу за всіма ланками бюджетної системи та видами фінансових планів
5	І.Я. Чугунов	Розробка основних напрямів формування та використання бюджетних коштів, інструмент державного регулювання соціально-економічного розвитку

* Складено на основі [2, 15–17].

При цьому стратегічне планування регіонального розвитку – це базова адаптивна складова стратегічного державного регулювання соціально-економічного розвитку, яка є процесом вибору цілей й шляхів їх досягнення, орієнтованих на потреби й запити населення. Фінансово-бюджетне планування є інструментом державного регулювання соціально-економічного розвитку. Ці два процеси мають бути взаємоузгодженими та спрямованими на економічний та інноваційний розвиток регіонів (рис. 1). При цьому фінансово-бюджетне планування доцільно визначити як інструмент державного регулювання соціально-економічного розвитку, який представлений сукупністю організаційних, методологічних заходів щодо визначення обсягів, джерел і напрямів використання бюджетних коштів відповідно до результатів стратегічного планування регіонального розвитку на засадах смарт-спеціалізації з метою забезпечення сталого, інноваційного, економічного розвитку регіонів [8, с. 44–52].

Серед джерел фінансування регіонального розвитку виокремлюють кошти Державного фонду регіонального розвитку,

місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги (програми щодо секторальної підтримки, проекти, що фінансують за рахунок коштів з фондів Європейського Союзу). У 2019 р. на регіональний розвиток буде спрямовано 30,8 млрд грн (для порівняння, 2018 р. – 25,4 млрд грн), зокрема, джерелами цих ресурсів є:

- програма ЄС з підтримки секторальної політики України – 0,5 млрд грн;
- Державний фонд регіонального розвитку – 7,7 млрд грн (у 2018 р. – 6,0 млрд грн);
- субвенція на формування інфраструктури об’єднаних територіальних громад – 2,1 млрд грн (2018 р. – 1,9 млрд грн);
- субвенція на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров’я у сільській місцевості – 1,0 млрд грн (2018 р. – 1,0 млрд грн);
- субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – 14,7 млрд грн, що

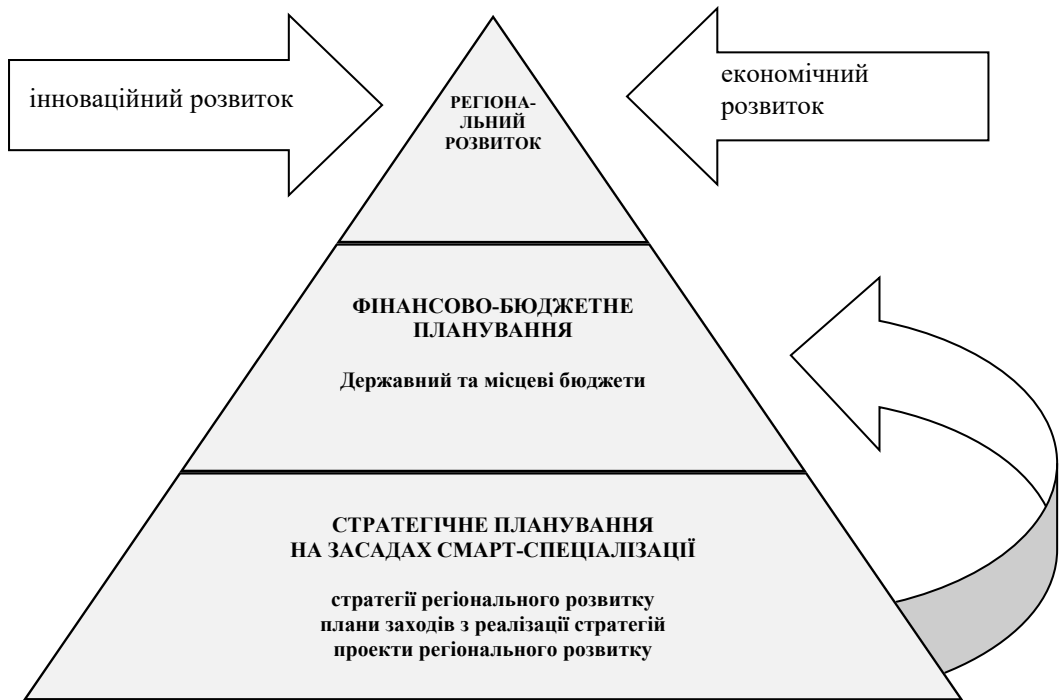

Рис. 1. Взаємозв'язок фінансово-бюджетного та стратегічного планування регіонального розвитку*

* Побудовано автором.

складає 35% Державного дорожнього фонду (2018 р. – 11,5 млрд грн);

– субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій – 4,8 млрд грн (2018 р. – 5 млрд грн) [11, 12].

Окрім цих сум, кожен регіон за рахунок місцевих бюджетів забезпечує фінансування окремих проектів та заходів. Як свідчать дані рис. 2, найбільший обсяг бюджетних коштів Державного фонду регіонального розвитку у 2015–2018 рр. спрямовувався на фінансування проектів у сфері освіти – 1066 млн грн, дорожню інфраструктуру – 812,5 млн грн, фізичну культуру – 284,4 млн грн, соціальний захист – 100,1 млн грн. При цьому розвиток економіки, створення нових виробництв, розробка та впровадження інновацій залишаються непрофінансованими. Подібна си-

туація є наслідком неефективного бюджетного планування видатків та відсутності його зв'язку зі стратегічним плануванням. А також вагомою причиною цьому є використання традиційних підходів та методів стратегічного планування регіонального розвитку [15, с. 64–70].

Досвід Європейського Союзу свідчить про потребу переорієнтації вектору регіонального розвитку. На сьогодні в ЄС умовою отримання коштів на фінансування регіонального розвитку є наявність стратегії смарт-спеціалізації. Поштовхом до інноваційного розвитку ЄС у 90-х рр. XX ст. стало відставання темпів економічного й інноваційного розвитку країн Західної Європи від США і Японії, що могло призвести до втрати ключових позицій у світовій економіці й загостренню проблем науково-технологічного

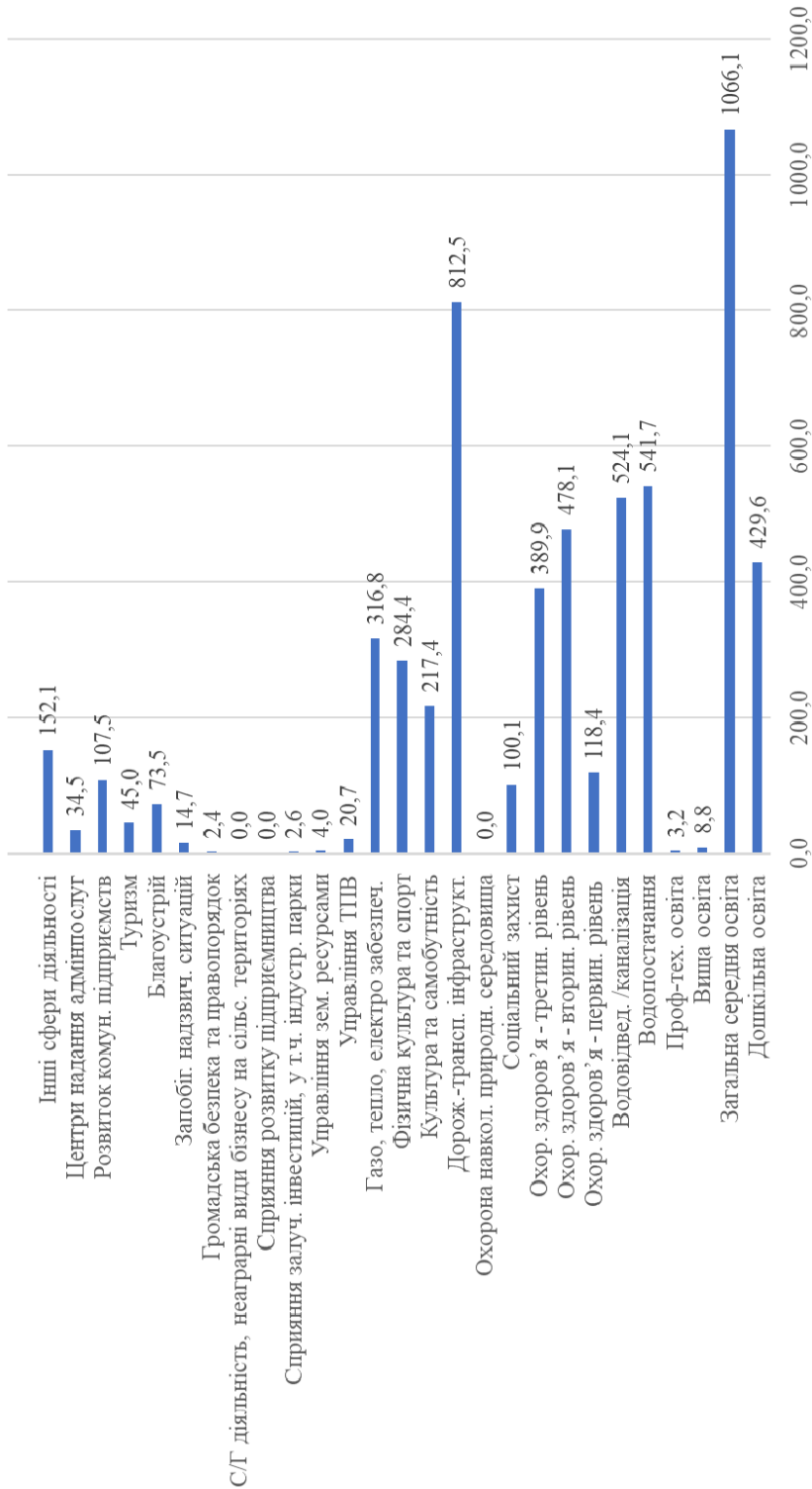

Рис. 2 Обсяги фінансування з Державного фонду регіонального розвитку за сферами, 2015–2018 рр., млн грн*

*Побудовано на основі [9].

розвитку. У 2001 р. країни-члени ЄС прийняли Лісабонську декларацію, визначивши однією з цілей Лісабонської стратегії – створення найбільш конкурентоспроможної та динамічної у світі економіки, що базується на знаннях та здатна до постійного зростання. На той час інноваційний розвиток був складовою політики розвитку промисловості.

У 2010 р. Європейська комісія розпочала розробку методології смарт-спеціалізації, у 2012 р. DG REGIO спільно із DG JRC було підготовлено й опубліковано перші рекомендації щодо формування стратегій смарт-спеціалізації (RIS3). Для країн-членів ЄС стратегія смарт-спеціалізації є інструментом інноваційного розвитку, що сприяє залученню значних обсягів фінансових ресурсів із структурних фондів ЄС. В країнах ЄС RIS3 формуються як окремі інноваційні стратегії або їх пріоритети є окремими пріоритетами регіональних стратегій розвитку. Останній підхід, що є найбільш оптимальним з точки зору формування архітектури системи стратегічного планування, пропонується до впровадження в Україні.

Починаючи із грудня 2017 р., розпочалася співпраця України та DG JRC Європейської комісії щодо впровадження підходу смарт-спеціалізації у процес стратегічного планування в Україні. Постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 959 “Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 931 та 932” урядом внесено зміни до порядків розроблення Державної та регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності їх реалізації, чим було визначено проєвропейський курс регіонального та інноваційного розвитку шляхом стратегування. Зміни в постанові стосуються впровадження

смарт-спеціалізації в сферу державної регіональної політики як підходу стратегічного планування на засадах інноваційної спрямованості, що є вагомим кроком на шляху до євроінтеграції та підтверджує європейський вектор суспільного розвитку України [14].

У 2018 р. вперше в Україні було надано офіційне визначення смарт-спеціалізації як підходу, що передбачає аргументоване визначення суб'єктами регіонального розвитку в рамках регіональної стратегії окремих стратегічних цілей та завдань щодо розвитку видів економічної діяльності, які мають інноваційний потенціал з урахуванням конкурентних переваг регіону та сприяють трансформації секторів економіки в більш ефективні.

За підтримки ЄС в Україні для визначення смарт-спеціалізації було обрано три пілотні області: Харківську, Запорізьку та Одеську. Мінекономрозвитку України підготувало та надіслало до DG JRC набір даних, на основі яких експерти DG JRC здійснили попередній аналіз економічного й інноваційного потенціалу. Аналіз для визначення смарт-спеціалізації здійснювався в розрізі аналізу економічного, експортного та інноваційного потенціалу.

Впровадження методології смарт-спеціалізації є важливим з точки зору потенційного залучення додаткового фінансування з фондів ЄС. Метою впровадження засад смарт-спеціалізації у розроблення стратегічних документів є удосконалення системи стратегічного планування та процесу визначення пріоритетів регіонального розвитку відповідно до конкурентних переваг регіонів та їх інноваційного потенціалу. Основою впровадження цієї методології є створення необхідних інституційних передумов та залучення усіх суб'єктів соціально-економічної системи регіону до споживання та вироблення високотехнологічних

продуктів. Для формування стратегій на засадах смарт-спеціалізації необхідно чітко визначити особливості смарт-стратегій як підходу стратегічного планування.

Партнерство, діалог між бізнесом, наукою, громадськістю та владою – ключова умова смарт-спеціалізації. Вибір обмеженої кількості пріоритетів смарт-спеціалізації здійснюється на основі комбінування різних політик, шляхом пошуку спеціалізації на перетині кількох галузей і сфер з урахуванням інноваційного потенціалу розвитку (рис. 3).

Впровадження засад смарт-спеціалізації в процес стратегічного планування регіонального розвитку через ре-

алізацію регіональних стратегій розвитку забезпечить:

- підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;
- досягнення збалансованого, рівномірного інноваційного розвитку регіонів;
- активізацію інноваційно-інвестиційної активності в регіонах; залучення зовнішніх інвестицій у високо- та низькотехнологічні сфери регіональної економіки;
- розширене відтворення регіональних інтелектуальних ресурсів;
- створення та розвиток ефективної регіональної інфраструктури і сприятливих умов для інноваційної діяльності;

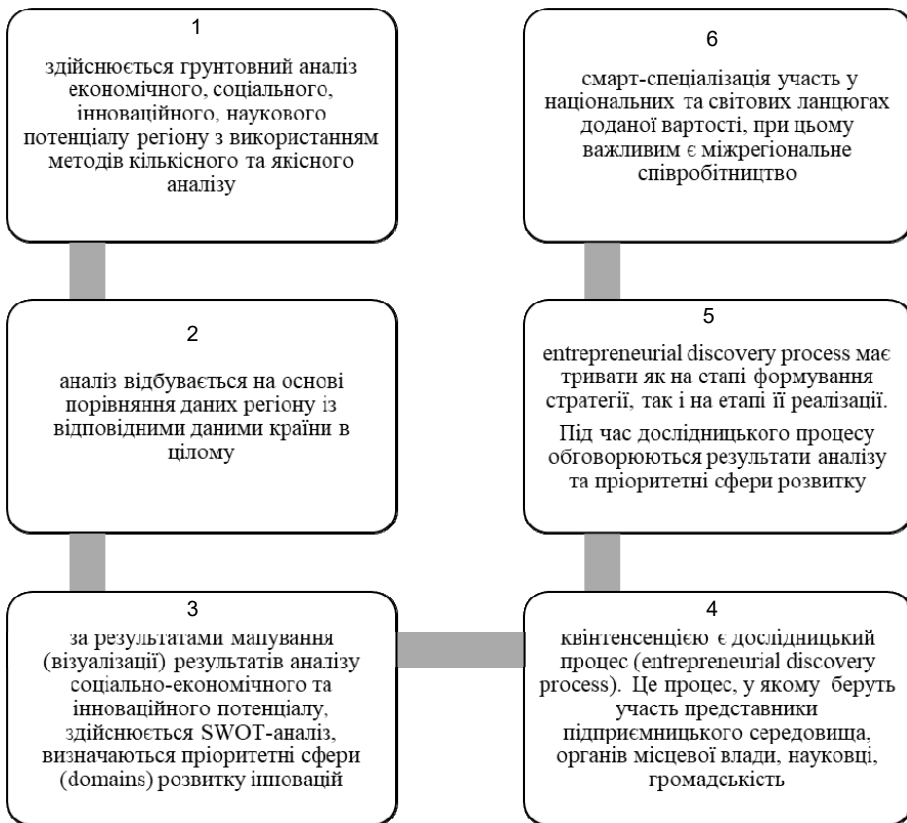

Рис. 3. Особливості смарт-спеціалізації як підходу стратегічного планування*

* Побудовано автором.

- створення кластерних об'єднань для підвищення ефективності впровадження інноваційної продукції;
- створення нових конкурентних видів економічної діяльності;
- структурну перебудову економіки регіонів та збільшення обсягів наукоємної продукції і доданої вартості;
- зменшення диспропорцій у рівнях інноваційного розвитку регіонів; інтенсифікація співробітництва малого та середнього бізнесу,
- створення нових робочих місць та зменшення масштабів інтелектуальної еміграції.

Після стратегування на засадах смарт-спеціалізації регіони оптимізують у систему фінансово-бюджетного планування. Адже описана методологія дають змогу визначити пріоритетну "спеціалізацію" як вид економічної діяльності з інноваційним потенціалом, на яку, насамперед, мають бути заплановані бюджетні кошти в наступному бюджетному періоді. Регіони для отримання коштів Державного фонду регіонального розвитку мають орієнтуватися на розвиток смарт-спеціалізації, а також планувати власні бюджетні ресурси на етапі бюджетного планування. В перспективі це сприятиме підвищенню ефективності бюджетного планування, посиленню конкурентоспроможності регіонів шляхом ефективного використання їх економічного й інноваційного потенціалу.

Висновки. Таким чином, доцільно визначити необхідність вдосконалення методології фінансового та бюджетного планування шляхом його реалізації на основі результатів стратегічного планування регіонального розвитку на засадах смарт-спеціалізації. При цьому стратегічне планування є висхідним процесом для фінансово-бюджетного планування. Використання засад смарт-спеціалізації дасть змогу раціонально використати наявні соціально-

економічні переваги регіону, а також ефективно (при залученні максимальної кількості стейкхолдерів та, передусім, суб'єктів підприємницької діяльності) визначити види діяльності, що мають інноваційний потенціал розвитку. На основі результатів процесу стратегічного планування органи місцевої виконавчої влади мають розпочинати процес стратегічного планування регіонального розвитку, формувати проекти відповідно до планів заходів стратегій та бюджетні запити відповідно до визначених пріоритетів на засадах смарт-спеціалізації.

Фінансово-бюджетне планування доцільно розглядати як інструмент державного регулювання соціально-економічного розвитку, який представлений сукупністю організаційних, методологічних заходів щодо визначення обсягів, джерел та напрямів використання бюджетних коштів відповідно до результатів стратегічного планування регіонального розвитку на засадах смарт-спеціалізації з метою забезпечення сталого, інноваційного, економічного розвитку регіонів.

Такий підхід до функціонального наповнення цього поняття сприятиме ефективному використанню коштів державного бюджету та місцевих бюджетів, а також підвищенню рівня економічного й інноваційного зростання регіонів.

Список використаних джерел

1. Ансофф І. *Новая стратегия* : пер. с англ. / І. Ансофф ; под ред. Ю. Н. Каптуревско-го. – 2015. – 416 с.
2. Армстронг М. *Стратегическое управление* : пер. с англ. / М. Армстронг. – 2002. – 328 с.
3. Благул І.Г. *Бюджений менеджмент* : навч. посіб. / І.Г. Благул, Р.М. Воронко, М.Л. Бучкович. – Львів : Магнолія, 2009, 2018. – 224 с.
4. *Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

5. Лисяк Л.В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку: інституційний аспект / Л.В. Лисяк // *Економічний вісник університету : зб. наук. праць.* – 2016. – Вип. 27/1. – С. 595–602.
6. Масгрейв Р.А. Государственные финансы: теория и практика / Р.А. Масгрейв, П.Б. Масгрейв ; пер. с 5-го англ. изд. [1989]. – *Бизнес Атлас*, 2009. – 716 с.
7. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія / В. М. Опарін. – 2-ге вид. – К. : КНЕУ, 2006. – 240 с.
8. Острищенко Ю.В. Досвід застосування стратегічного бюджетного планування в країнах з ринковою економікою [Електронний ресурс] / Ю.В. Острищенко // *Наукові праці НДФІ.* – 2011. – Вип. 1. – С. 44–52. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdfi_2011_1_6
9. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua>
10. Панасюк М.Я. Бюджетне планування: теоретико-методологічний аспект / М.Я. Панасюк // *Економіка і держава.* – 2015. – № 7. – С. 130–138.
11. Про державний бюджет України на 2018 рік : Закон України від 13.12.2018 № 2246-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Про державний бюджет України на 2019 рік : Закон України від 23.11.2018 № 2629-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Полозенко Д.В. Міжбюджетні взаємовідносини і регіональні інтереси / Д.В. Полозенко, Ю.А. Глуценко // *Фінанси України.* – 2008. – № 11. – С. 3–7.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 959 “Про внесення змін до порядку, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 931 і 932” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua>
15. Чугунов І. Бюджетна політика економічного розвитку/ І. Чугунов, А. Павелко // *Вісник КНТЕУ.* – 2015. – № 2. – С. 64–73.
16. Чугунов І.Я. Довгострокова бюджетна стратегія у системі економічної циклічності / І.Я. Чугунов // *Вісник КНТЕУ.* – 2014. – № 5. – С. 64–77.
17. Юрій С.І. Казначейська система : підруч. / С.І. Юрій, В.І. Стоян, М.Й. Мац. – Тернопіль : *Картбланш*, 2008. – 590 с.

References

1. Ansof, Y., Kapturevskiy, Yu. (2015). *Novaya strategiya [New strategy].* (Trans.) [in Russian].
2. Armstrong, M. (2002). *Strategicheskoe upravlenie [Strategic planning].* (Trans.) [in Russian].
3. Blagun, I.G., Voronko, R.M., Buchkovych, M.L. (2009, 2018). *Biudzhnyi menedzhment [Budget management].* Lviv: *Mahn-oliiia* [in Ukrainian].
4. *Biudzhnetnyi kodeks Ukrainy (2010). [Budget Code of Ukraine].* Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
5. Lysyak, L.V. (2016). *Biudzhnetna polityka u systemi derzhavnoho rehulivannia sotsialno-ekonomichnoho rozvytku: instytutsiyniy aspekt [Budget policy in the system of state regulation of socio-economic development: the institutional aspect].* *Ekonomichnyj visnyk universytetu – Economic Bulletin of the University*, 27/1, 595–602 [in Ukrainian].
6. Masgreyv, R.A. (2009). *Gosudarstvennyie finansyi: teoriya i praktika. [Public finances: theory and practice].* (Trans.). *Biznes Atlas* [in Russian].
7. Oparin, V.M. (2006). *Finansova sistema Ukrainy (teoretyko-metodolohichni aspekty) [Financial system of Ukraine (theoretical and methodological aspects)].* (2 nd ed.). Kyiv: *KNEU* [in Ukrainian].
8. Ostrihchenko, Yu.V. (2011). *Dosvid zastosuvannia stratehichnoho biudzhnetnoho planuvannia v kraiinakh z rynkovoio ekonomikoio [Experience in applying strategic budget planning in countries with market economies].* *Naukovi pratsi NDFI – Scien-*

tific works of NDFI, 1, 44–52. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdfi_-2011_1_6 (Accessed 29 Aug 2018).

9. Ofitsiyni sait Ministerstva rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy [Official site of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine] Available at: <http://www.minregion.gov.ua>

10. Panasjuk, M.Ya. (2015). Byudzhethne planuvannya: teoretyko-metodologichniy aspekt [Budget planning: theoretical and methodological aspect]. *Ekonomika i derzhava – Economy and State*, 7, 130–138 [in Ukrainian].

11. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2018 rik: Zakon Ukrainy pryiniaty 13.12.2018 № 2246-VIII [Law of Ukraine On the State Budget of Ukraine for 2018]. (2018, December, 13). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua>.

12. Pro derzhavnyy biudzheth Ukrayiny na 2019 rik: Zakon Ukrainy pryiniaty 23.11.2018 № 2629-VIII [Law of Ukraine On the State Budget of Ukraine for 2019 (2018, November, 23). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua>.

13. Polozenko, D.V., Hlushhenko, Yu.A. (2008). Mizhbiudzhethni vzaiemovidnosyny i rehionalni interesy [Interbudgetary relations and regional interests]. *Finansy Ukrayiny – Finance of Ukraine*, 11, 3–7 [in Ukrainian].

14. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 lystopada 2018 r. № 959 “Pro vnesennia zmin do poriadkiv, zatverdzhenykh postanovamy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11 lystopada 2015 r. № 931 i 932” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On amendments to the procedures approved by the Decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 11, 2015 No. 931 and 932”]. (2018, November, 14). Available at: <https://www.kmu.gov.ua>

15. Chuhunov, I. (2015). Biudzhethna polityka ekonomichnoho rozvytku [Fiscal policy of economic development]. *Visnyk KNTEU – Bulletin of KNTEU*, 2, 64–73 [in Ukrainian].

16. Chuhunov, I.Ya. (2014). Dovhostrokovaya biudzhethna stratehiia u systemi ekonomichnoi tsyklichnosti [Long term budget strategy in the system of economic cycling]. *Visnyk KNTEU – Bulletin of KNTEU*, 5, 64–77 [in Ukrainian].

17. Yurii, S.I., Stoian, V.I., Mats, M.J. (2008). *Kaznacheiska systema [Treasury system]*. Ternopil: Kartblansh [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 18.12.2018.